

LJUBOV ALEKSZANDROVNA VORONCOVA LEVELE ILLYÉS GYULÁNAK

Moszkva, 1965. január

Kedves Gyula!

Nem érzi-e képtelenségnek, hogy az atomtengerjárók, szputnyikok és kozmikus rakéták századában 9 (!!!) évre volt szükség ahhoz, hogy megismertethessem Magával B. Paszternak Magára vonatkozó leveleit? Mint a közepszerű embereknek általában, ilyen esetekben nekem sincs jótékony humorérzésem. S mint „Made in USSR” védjeggyel ellátott közepszerűség, a legnagyobb tisztelettel csókolok kezét „Véletlen Úrnak”, aki Ritát ideküldte. Ő közvetlenül a Maga anyanyelvére fordíthatja le a levelet. Az eredetieket átadtam Ilja Ehrenburgnak, az archívumába, hogy megőrizze a költő szándékainak bizonylataiként a történelem számára. Sajnos, csak a tiszteletre méltó történelemnek van arra joga, hogy elfogulatlan lehessen.

Keserves dolog, hogy vad boszorkányszombat rövidítette meg ennek a csodálatos lénynek az életét, hiszen ilyen embereket a természet csak a különleges ihlet és jótékony hangulat állapotában teremt. És micsoda barátság egyesíthette volna kettejüket – akik látszatra olyan különbözők és olyan rendkívüliek. Miután megkapta a Maga küldeményét, felhívott telefonon. Félszeg gyerekhangján azt mondta: „De miért? De mit küldhetek neki én, hogy lássa, hogy megszerettem, s hogy mint legkedvesebb ember beköltözött a szívembe? Ilyen nagyszerű költő. Feltétlenül találkozunk vele. Írok neki, s jót fogok írni neki. Micsoda szerencse – ilyen emberre lelni az életben...”

Látja, kedves Gyula, még ilyen embereknek is szükségük van állandó fényű csillagrendszerre, az én sarkcsillagomra. Az élet nehéz, sötét útjain kimerült vándort segíti fénye, hogy el ne essen, el ne tévedjen. „Milyen csodálatos tőled, hogy a világon vagy” – írta Ilja Szelvinszkij. És én alázatosan áldom a sorsot a távoli csillag fényéért, melyet harminc éve látok. Páncél által nem védett lelkem régen a sötétségbe foszlott volna, ha ez a fény nem lett volna. Akarom, hogy Maga mindig legyen. Őrizzék a Balaton összes nimfái és vízimanói. Félek hogy sarkcsillagom nélkül lelkem belepusztul a reménytelenségbe és a kétségbeesésbe. Csak a nagy tehetségek elég erősek ahhoz, hogy megálljanak a lábukon, amikor minden összezavarodott. A szimplán tehetségek csak az éleslátás keserű képességét kapják, amely megöli őket. Világítson, gyászolók távoli csillaga, Gyula.

Ljuba